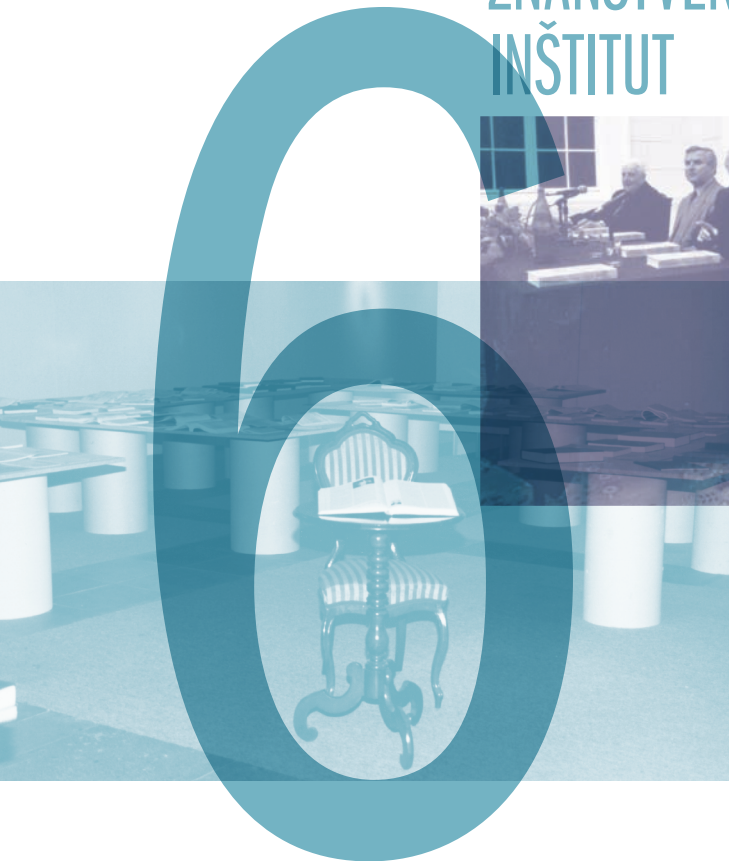

ZNANSTVENORAZISKOVALNI INŠTITUT

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani je od svoje ustanovitve vseskozi opravljala pomembno raziskovalno delo, saj resen visokošolski študijski proces brez znanstvenih temeljev sploh ni mogoč. Dokler je bila fakulteta po svojem učiteljskem sestavu in številu študentov sorazmerno skromna, se je komaj čutila potreba po močnejši organizaciji znanstvenoraziskovalnega dela.

Položaj se je precej spremenil po osvoboditvi, ko so se potrebe po strokovnjakih različnih vrst naglo povečale in ko je bila tudi filozofska fakulteta zato postavljena pred nove naloge. Po statutu fakultete je temeljno pedagoško in znanstvenoraziskovalno delo potekalo v sklopu oddelkov (pedagoško-znanstvenih enot). Vendar se je kmalu pokazalo, da so naloge fakultete v raziskovalni sferi širše, kot jih je mogoče organizirati samo po teh temeljnih enotah fakultete. Medtem so se v sklopu republike pokazale nove možnosti za organizacijo nacionalno pomembnih raziskovalnih programov. To se je pokazalo posebno ob ustanovitvi Raziskovalne skupnosti Slovenije. Njena naloga je bila pripraviti za razvoj znanosti celovit temeljni raziskovalni program. V sedemdesetih letih je bila zelo očitna tendenca, da se prej le individualne prijave raziskovalnih nalog republiškem fondu združujejo v širše disciplinarne programe. Na fakulteti je bila zato ustanovljena posebna komisija za znanstvenoraziskovalno delo, ki je razporejala iz različnih virov zbrana sredstva posameznim interesantom. To komisijo je najprej vodil Ferdo Gestrin, za njim Jakob Medved in po njem Nace Šumi.

Nadaljnje razmišljanje je pokazalo, da ne kaže ponavljati sheme inštitutov v sklopu Slovenske akademije znanosti in umetnosti, saj so naloge fakultete in akademije celo temeljno različne. Posebna značilnost fakultete je skupina tako imenovanih nacionalnih ved, ki proučujejo in po svoje zagotavljajo narodno identiteto. Te okoliščine smo se delavci na fakulteti dobro zavedali in zato težili k temu, da poskusimo povezati prizadevanje posameznih disciplin v širši kulturološki sklop. To nam je prišlo prav v končni fazi priprav za ustanovitev Znanstvenega inštituta filozofske fakultete leta 1979 in pri pripravi programov za prvo petletno obdobje v osemdesetih letih, pa tudi skrbi za vzgojo znanstvenoraziskovalnih delavcev ter za pretok izsledkov v pedagoški proces.

Svet inštituta se je konstituiral 8. marca 1979. Za prvega predsednika je bil izvoljen Nace Šumi, za namestnico Ana Krajnc. Seveda je potreboval inštitut primerno notranjo organizacijo. Ob svetu inštituta je bil ustanovljen programski odbor, ki ga je vodil Vekoslav Kremenšek, po njem Jože Koruza, predvideli pa smo hkrati ekonomsko-tehnični odbor, ki ga je vodila Leopoldina Plut.

1979-1988

Leta 1979 smo že zaokrožili zasnovano dolgoročnega programa *Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem*. V vodstvu inštituta so bili zastopani naslednji URP in programski sklopi: v sklopu URP *Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem* arheologija (Mitja Guštin), zgodovina (Miroslav Stiplovšek), geografija (Vladimir Klemenčič), etnologija (Vekoslav Kremenšek), jezikoslovje (Breda Pogorelec), literarna zgodovina (Aleksander Skaza), umetnostna zgodovina (Milček Komelj), muzikologija (Jože Sivec), neevropske kulture (Zmago Šmitek) in sociologija kulture (Rastko Močnik) ter interdisciplinarne sinteze (Nace Šumi). Potem s področja družboslovja psihologija (Drago Žagar), pedagogika (Zdenko Medveš), geografske raziskave (Mirko Pak) pa s področja prostorskih ved. Iz tega seznama je razvidno, da se strukturiranje raziskav znanstvenega inštituta ne ravna mehanično po členitvi fakultete v oddelke, marveč upošteva klasifikacijo znanstvenih strok. V vodstvu inštituta so bili zastopani tudi raziskovalni sklopi iz PORS 10: arheologija (Ljudmila Plesničar), materialne, vsebinske in topografske raziskave za pripravo konservatorskih programov (Iva Curk), raziskovanje uporabnih umetnosti (Matija Žargi), raziskave za galerijske predstavitve (Anica Cevc), raziskave za etnološke predstavitve (Ivan Sedej), kultura narodno mešanega ozemlja slovenske Istre (Dušan Nečak in Duša Krnel Umek), muzejske raziskave zgodovine in predstavitev zgodovine slovenskega naroda in njegovega ozemlja v celoti in v zaokroženih obdobjih in regijah (Jasna Horvat), arhivistika (Vladimir Žumer), bibliotekarstvo (Mirko Popovič), slovenski jezik v znanosti (Ada Vidovič-Muha), kulturna dediščina Prekmurja (Franc Obal), vzgoja in izobraževanje (Ludvik Horvat). Svetu ZIFF predseduje Nace Šumi, namestnik je Frane Jerman.

Znanstveni inštitut je zlasti pospešeno uresničeval določbe statutarnega sklepa o predstavitvah izsledkov in njihovem natisu. Leta 1985 smo oblikovali lastno zbirko Razprave FF, v kateri smo že v prvem letu izdali tri samostojne publikacije. Redno predstavljamo natise naših izsledkov na posebnih razstavah, priredili smo nekaj znanstvenih zborovanj ter promovirali več znanstvenih publikacij – lastnih (Razprave FF – do vključno leta 1996 smo izdali 50 publikacij) ali v sozaložništvu izdanih knjig. Poleg tega smo redno podpirali natis izsledkov v znanstveni periodiki in različnih zbornikih. Naj za sklepno ponazoritev naših znanstvenih prispevkov navedemo, da se je v zadnjih dveh letih število bibliografskih enot, ki potekajo s pomočjo inštituta, skoraj podvojilo, tako da smo za leto 1988 naštel skoraj 1000 enot. Predloge za tisk obravnava posebna komisija za tisk, ki jo vodi Vekoslav Kremenšek. Obsežnost dela znanstvenega inštituta je mogoče pokazati tudi s številom znanstvenih sodelavcev. Leta 1988 je sodelovalo v raziskovalnih programih inštituta 184 raziskovalcev, zaposlenih na fakulteti, in več kot 100 zunanjih sodelavcev.

Doslej smo govorili o raziskavah, ki potekajo v organiziranih programih oziroma programskih sklopih. K temu je treba prišteti še v zadnjih letih precej veliko raziskav, ki potekajo na podlagi neposrednih pogodb z različnimi interesi. Med strokami, kjer je zanimanje različnih dejavnikov največje, sta na prvem mestu psihologija in geografija.

Samokritično je treba priznati, da inštitut doslej očitno ni storil dovolj glede povezovanja z drugimi sorodnimi inštitucijami doma in v tujini. To povezovanje je doslej potekalo, kar je bilo uspešno, po posameznih članih inštituta, manj pa po instituciji kot celoti. Strokovno administrativno pomoč je na začetku obvladovala le ena zaposlena moč, zdaj pa razvejeno delo opravljajo strokovna tajnica Jadranka Bogataj, finančna referentka Darinka Blatnik in pisarniška referentka Leonora Nardoni-Grah.

1988-1996

V skupnem programu FF *Raziskovanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem* so leta 1988 potekale načrtovane raziskave v prijavljenih šestih URP in dveh programih v PORS 10, skupaj v skupnem obsegu 58,69 FTE. Zaradi stalnih pritiskov financerja na krčenje in reorganizacijo programa, še prav posebno v sklopu PORS 10, smo pripravili utemeljene ugovore in organizirali več pogovorov z raziskovalci in financerji. Število raziskovalcev se je namreč v navedenem obdobju v oddelku zunanjih sodelavcev v PORS 10 povečalo že na 117.

Nadaljevali smo vsakoletno predstavitev publikacij in izsledkov znanstvenoraziskovalnega dela na FF in izdajali kataloge za tekoča leta. Ob izzidih naših publikacij smo organizirali odmevne tiskovne konference. Nadaljevalo se je delo z mladimi raziskovalci. Sklenjeno je 17 novih posebnih pogodb, tako da je zdaj skupno število 27. Najštevilnejše raziskave potekajo na področju psihologije, teh je 12, preostale pa v arheologiji, pedagogiki, geografiji. Pri izplačevanju raziskovalnega dinarja v osebne dohodke smo opravili korekturo plačevanja v sklopu odstotkov glede na naziv raziskovalcev. Predsednika Sveta je (1987) spet prevzel Nace Šumi, Frane Jerman pa mesto podpredsednika, delo predsednika Tiskovne komisije pa nadaljuje Slavko Kremenšek. Tudi leta 1989 so raziskovalni programi s svojimi programskimi sklopi potekali po predvidenem načrtu.

Akcija 2000 mladih raziskovalcev se nadaljuje in na FF jih je zdaj 55. Skupno število zunanjih sodelavcev je presešlo število 200, skupaj je raziskovalni program potekal v obsegu 46,31 FTE, kar pomeni upad ur - za povečan obseg raziskav manj sredstev. Posebnih pogodb je bilo 24, od tega se jih je 15 nadaljevalo. Komisija za tisk je skrbela za uresničitev sprejetega programa v tekočem letu. Pod pokroviteljstvom Sveta Evrope smo organizirali odmeven mednarodni simpozij *Barok v mejnih okoljih*. V zvezi s položajem humanistike in družboslovja v znanosti smo pripravili posvet *Vloga humanistike in družboslovja* in organizirali predstavitev *Raziskovanja zgodovine kulture slovenskega izseljenstva* (Južna Amerika) ter znanstveno srečanje o *Dostojevskem v 20. stoletju*. Praznovali smo 10. obletnico inštituta, za katero smo pripravili zloženko in pridedili slovesnost. Sodelovali smo pri pripravih

proslave ob 70. obletnici fakultete in Univerze. Skupaj s Slovensko izseljensko matico v sklopu URP interdisciplinarnе sinteze (izseljenstvo) smo organizirali pregledno razstavo kiparskih del Franceta Ahčina, ki je bila najprej v Domžalah, nato še v razstavišču KIC Križanke v Ljubljani. V sodelovanju s Pilonovo galerijo v Ajdovščini smo pripravili monografsko predstavitev arhitekta in risarja Viktorja Sulčiča. Razstava se je iz KIC Križanke v Ljubljani preselila v Ajdovščino, poseben izbor del pa je bil predstavljen tudi v Trstu.

Skladno s financiranjem raziskav za leto 1990 so programi v Znanstvenem inštitutu potekali po predhodnih prijavah. Število odobrenih raziskovalnih ur se je še dodatno zmanjšalo in jih je bilo za izpeljavo programa le še 32,32 FTE. Novost je prijavljeni program Bibliotekarstvo. Okrepilo se je tudi število novih mladih raziskovalcev, skoraj vseh za pretok. Število posebnih pogodb je upadlo, saj jih je bilo samo 10 in od tega le dve novi, in sicer psihološki raziskavi. Za uspešno delo in za izboljšanje raziskovalnega dela je vodstvo inštituta organiziralo razprave z nosilci raziskovalnih projektov za istrsko območje z nacionalno mešanim sestavom in prav tako za Prekmurje. Tudi za to leto smo priredili razstavo izsledkov naših raziskovalcev in izpeljali tudi vse tiskovne konference ob izidu naših šestih publikacij. Komisija za tisk je uspešno uresničevala svoj načrtovani program. S Slovensko izseljensko matico smo sodelovali pri prireditvah naših izseljencev v domovini (Ljubljana, Novo mesto, Otočec). Ob tem sta bili pripravljene tudi razstavi šolskih knjig in likovnih del. Organizirali smo mednarodni simpozij *Slovenska in nemška kultura na Slovenskem*. Zaradi zmanjšane dela financiranja smo bilo prisiljeni program raziskovalnega dela na fakulteti začeti krčiti. To se je zgodilo v škodo zunanjih sodelavcev, in sicer najprej v skupnem programu, tako da jih je bilo v tekočem letu samo 46.

Leto 1991 je prehodno v obdobju novega načrtovanja raziskovalne dejavnosti. Odobrene raziskovalne ure za prijavljene programe so se še zmanjšale, tako da potekajo raziskave v 27,27 FTE. Število mladih raziskovalcev se je povečalo na 85. V tem obdobju je bilo samo pet posebnih pogodb (dve za psihološki raziskavi, ena za arheološka, ena za muzikološke in ena za etnološke raziskave). Inštitut je organiziral razprave z nosilci raziskovalnih projektov in raziskovalnih programov glede na oblikovanje raziskovalnih polj. Treba je bilo oblikovati strategijo za naslednje obdobje. V zvezi s prijavi novih projektov smo imeli več sestankov za oblikovanje etnoloških raziskav in gradiva za zbornik Istra. Obudili smo komisijo za dejavnost INDOK na FF. Oblikovali smo skupne nosilce raziskovalnih projektov za znanstveni forum. Začeli smo priprave za *simpozij za humanistiko in družboslovje*.

Na inštitut smo leta 1992 pripravili program raziskovalnega dela za leto 1993 na podlagi razpisa MZT. Oddali smo 46 raziskovalnih projektov za področje humanistike, družboslovja, političnih in prostorskih ved. Na razpis za prijavo raziskovalno-razvojnih projektov smo prijavi sedem projektov. Novost pri prijavih za naslednja leta je trajanje projektov, ki naj bi zajemali od enega do tri leta. Zato smo imeli več sestankov za oblikovanje programa. Novosti lahko pričakujemo tudi pri financiranju, saj naj bi financer pokrival za univerzitetne delavce samo materialne stroške. Ocenjevanje projektov je potekalo s pomočjo ekspertov. Prvi filtri za presojo projektov so bili v sklopu novooblikovanih raziskovalnih polj. Humanistika naj bi bila zajeta v posebnem super polju. Utečenemu raziskovalnemu

programu za leto 1992 so se pridružili še štirje raziskovalno-razvojni projekti s področja psihologije, pedagogike in sociologije. Skupno število raziskovalcev je 414, od tega 206 raziskovalcev, zaposlenih na FF, 128 pa je zunanjih sodelavcev. Odobrenih sredstev pa v obsegu 32,34 FTE. Akcija mladih raziskovalcev se je nadaljevala kot ena prednostnih nalog, število se je med letom spreminjalo in doseglo 92. Posebnih pogodb je bilo samo pet novih, za psihološka in pedagoška raziskovanja. Sodelovali smo pri dogovorih za izpeljavo in sofinanciranje prireditev Slovenske izseljenske matice ob praznovanju 500. obletnice odkritja Amerike. Tudi letos smo organizirali vsakoletno predstavitev raziskovalnega dela na filozofski fakulteti za leto 1991, ki jo je spremljalo nekaj prireditev. Organizirali smo pet tiskovnih konferenc ob izdaji sedmih publikacij v zbirki Razprave FF. Za promocijo naših publikacij smo organizirali in izpeljali prodajo publikacij po Sloveniji (knjigarne in knjižnice). Tako smo si odprli trg: prodaja poteka na ZIFF po naročilnici. Komisija za tisk je uspešno izpeljala zastavljeni program. Poslovanje inštituta je potekalo po utečenih smereh: na organizacijskem, svetovalnem in finančnem delu. Z letom 1992 se je končalo petletno obdobje usmerjenih raziskovalnih programov (URP).

Razstava publikacij in predstavitev znanstvenoraziskovalnega dela na FF ob praznovanju 15. obletnice ZIFF (maj 1994), foto: Igor Lapanje

Na podlagi razpisa MZT za raziskovalne projekte je bilo leta 1993 sprejetih v financiranje 39 projektov, v skupnem obsegu 28.79 FTE. V zvezi z ocenjevanjem smo sodelovali pri razpravah v organizaciji ministrstva. Humanistika je bila v tekočem letu nenehno pod t. i. tehniško-naravoslovnimi merili ocenjevanja, čeprav to področje ni imelo manj strogih meril, ampak glede na značilnosti naših ved primerna že več let.

Zaradi teh meril so bili naši projekti prvotno financirani in odobreni samo za leto dni, konec leta 1993 pa podaljšani za tri leta. K temu je pripomogla tudi komisija, ki jo je imenovalo MZT, iz vrst naših delavcev. Pripravila je nekoliko zahtevnejša merila, ki naj bi veljala za pretres novih projektov v prihodnje.

Težave pri financiranju so se pojavile pri delu raziskav, ki so vključene v projekt ZRC SAZU (za področje geografije) in Inštitut za novejšo zgodovino (za področje zgodovine). Organizirali smo razstavo publikacij in izsledkov raziskovalnega dela na FF za leto 1992 in izdali katalog, v katerega je bil vključen tudi del monografij za zadnjih pet let (1987–1992).

Za leto 1994 smo prijavili 20 novih projektov na razpis MZT in pet projektov na razpis MŠŠ. Mladih raziskovalcev je bilo 77. V tem letu so bile samo štiri posebne pogodbe (za psihološke, etnološke in geografske raziskave). Poleg rednega finančnega dela je inštitut pripravil in izdelal potrebne izračune za nujno reformo razčlenitve dodeljenih sredstev za OD in materialne izdatke. Komisija za tisk je ob predstavitvi publikacije Istrski zbornik predstavila izdajo zbirke Razprave FF na več tiskovnih konferencah v Mariboru in tudi v Kopru. Sodelovali smo pri organizaciji mednarodnega geografskega srečanja. Potekali so pogovori o sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom v Trstu – SLORI.

Leta 1995 smo dobili odobrenih 12 novih projektov, kar pomeni, da jih skupaj poteka 54, financirani so iz sredstev MZT, in pet novih projektov iz sredstev MŠŠ. Opravljali smo prevzeta dela in naloge v zvezi z namenskim sredstvi (IRD – za materialne stroške), ki jih je fakulteta prejela na podlagi prijavljenih programov, ki so se izoblikovali na ZIFF. Leta 1994 je prejelo sredstva 116 visokošolskih učiteljev, leta 1995 pa 104. Poteklo je usposabljanje 48 mladih raziskovalcev. Praznovali smo 10 obletnico založniške dejavnosti – izhajanje zbirke *Razprav FF*. Glede tega je bilo opravljenih več aktivnosti, od postavitve razstave, izdaje zloženke, do srečanja z avtorji in predstavitve v TV-oddaji *Obiski*. Organizirana je bila razstava fakultetnih publikacij, ki je bila spet v KIC – Križanke.

1996-2002

V tem obdobju je potekala raziskovalna dejavnost na FF, v okvirih financiranja (MZT in MŠŠ) do leta 1999, podobno kot v prejšnjem desetletju. Število raziskovalnih projektov se je gibalo od 40 do 50, znanstvena produkcija, ki smo jo na ZIFF izkazovali z vsakoletnimi razstavami del naših raziskovalcev, se je povzpela na zavirljivih približno 2000 enot na leto.

ZIFF je kot soorganizator sodeloval v več odmevnih znanstvenih sestankih z mednarodno udeležbo: *Znanstveni sestanek o Bahtinu, Avstrija, Jugoslavija, Slovenija, Narodna identiteta skozi čas, Pariška mirovna pogodba, nova jugoslovansko-italijanska meja in priključitev Primorske k Sloveniji, Geografski vidiki sodobnega razvoja v Evropi, Francesco Robba in beneška plastika 18. stoletja, Mednarodni neolitski seminar, So-naravni razvoj v slovenskih alпах in sosedstvu, Aktualni problemi in smernice razvoja azijskih in afriških študij*. Posebna skrb je bila tudi v tem obdobju posvečena publikacijam ZIFF in pomoči pri objavah naših raziskovalcev. Število publikacij, ki jih izdajamo sami v seriji *Razprave* in tistih, ki jih sofinanciramo pri drugih založbah (sofinanciranje znanstvenih in strokovnih revij, v katerih objavljajo raziskovalci ZIFF, in sofinanciranje prevodov), vsako leto dosega večje število izvodov. Samo v seriji *Razprave* smo v letih 1996–1999 izdali 29 naslovov.

Tiskovna konferenca ob 20. obletnici ZIFF v Narodnem muzeju v Ljubljani. Na fotografiji so (z leve): Jože Kastelic, Dušan Nećak, Nace Šumi in Slavko Kremenšek. Foto: Barbara Reya

Nesporno največje delo omenjenega obdobja smo na ZIFF opravili v letih 1998–1999, ko se je MZT odločila za radikalno spremembo financiranja raziskovalnega dela. Bili smo med pobudniki kritike te spremembe, ki za Univerzo zagotovo ni najboljša. Kljub temu smo se morali prilagoditi novi politiki financiranja, kar je za največjo ustanovo v Sloveniji, na kateri poteka humanistično in družboslovno raziskovanje, vse prej kot preprosto in je primerljivo z urejanjem enake problematike na univerzitetni ravni. V danih okoliščinah nam je uspelo ohraniti raven financiranja raziskovalnega dela. Oblikovali smo in vlada je potrdila 16 programskih skupin, ki zajemajo skoraj vsa področja raziskovanja na fakulteti. Izjemi sta le muzikologija in etnologija, vendar to ni zaradi napak ali hotenja ZIFF. Delo na inštitutu so opravljale tri delavke. Obsežno in razvejeno administrativno delo, kjer se med nalogami pojavlja čedalje več svetovalnega dela, organizira strokovna tajnica Jadranka Šumi, s sredstvi za izpeljavo programov se ukvarja samostojna finančna referentka Darinka Bartol, dela in naloge pisarniške referentke pa od leta 1996 opravlja Marinka Šuštar. Vodstvo Sveta ZIFF je v naveden obdobju prevzel Dušan Nečak, za namestnika pa je bil imenovan Rudi Rizman.

Program raziskovalnega dela v sklopu programskih skupin in raziskovalnih projektov je v letih 2000–2001 potekal v okviru 16 programskih skupin. V tekočem šolskem letu smo nadaljevali delo tudi v sklopu projektov, ki potekajo drugo ali že tretje oziroma četrto leto in jih financira ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. Projektov, ki so združeni v sklopu temeljnih raziskav, je bilo devet, (družbene vede: en projekt, humanistične vede: osem projektov), uporabni raziskovalni projekti so bili trije (družbene vede: en projekt, humanistične vede: dva projekta), v sklopu ciljnih raziskovalnih programov jih je bilo 12 (družbene vede: devet projektov, humanistične vede: trije projekti) in trije projekti doktorskega raziskovanja, vsi pripadajo humanističnem vedam. Leta 2000 je bilo skupaj 33 projektov, leta 2001 pa 27. Od tega je bilo leta 2001 na novo odobrenih (dvo- in enoletnih) projektov 18. Leta 2000 se je začelo financiranje PS. To je pomenilo delo z vodji programskih skupin in posamezniki, saj smo sprotno dopolnjevali in usklajevali podatke z MŠZŠ. Pri tem je bilo treba pozornost usmeriti tudi v projekte, ki so se vključevali v takratne PS in so tako finančno okrnjeni potekali do izteka pogodbenega datuma. Redna letna razstava publikacij in predstavitev izsledkov znanstveno-raziskovalnega dela na filozofski fakulteti za leto 2000 sta bili v Kulturnoinformacijskem centru Mestnega muzeja (30. maja–6. junija 2001). S pomočjo bibliotekarjev je bil izdelan tudi do zdaj naobsežnejši kataloga bibliografij za leto 2000. V sklopu založniške dejavnosti smo oblikovali program za zbirko *Razprave FF*: v program za leto 2002/2003 smo uvrstili sedem publikacij, v sofinanciranje pri drugih založbah 16, za sofinanciranje znanstvenih in strokovnih revij smo vključili štiri strokovne in znanstvene revije in v sofinanciranje prevodov uvrstili pet avtorjev. Na področju mednarodnega sodelovanja smo po nastopu dela samostojne strokovne delavke za mednarodno sodelovanje (avgusta 2000) Anje Golec kot eno prvih nalog oblikovali za strokovno podporo seznam koordinatorjev za mednarodno sodelovanje. Sooblikovali so ga vsi oddelki na fakulteti. Potekale so aktivnosti, povezane s programom Socrates-Erasmus. V sklopu programa Ceepus je fakulteto obiskalo 16 tujih študentov, v sklopu bilateralnih pogodb med Slovenijo in drugimi državami (t. i. recipročni) pa 15. Približno 10 študentov iz azijskih držav so gostili na Oddelku za azijske in afriške študije. Podpisana je bila medfakultetna pogodba o sodelovanju z Die Geisteswissenschaftliche Fakultät der Universität Wien. Samostojna

strokovna sodelavka je prevzela tudi vodenje nostrifikacijskih postopkov, ki jih prejema v reševanje filozofska fakulteta. Kadrovska zasedba se je glede na povečan obseg dela na Znanstvenem inštitutu FF v tem obdobju pokazala kot maksimalno prenapeta zaradi izredno povečanega in obsežnega obsega dela in nalog delavk. Jadranka Šumi še opravlja naloge strokovne tajnice ZIFF in seveda nove naloge pomočnice tajnice za znanstveno-raziskovalno delo, mednarodno sodelovanje in stik z javnostjo ter se je skladno z novimi nalogami udeleževala sej dekanovega kolegija, upravnega odbora in senata.

Dela in naloge samostojne finančne referentke in pisarniške referentek so se skladno s širitvijo dejavnosti znanstvenega inštituta seveda razširile in povečale. Nujno je bilo treba razmišljati o novih močeh.

2002-2008

V tem obdobju je ZIFF s svojimi vidnimi raziskovalnimi izsledki, organiziranjem znanstvenih sestankov (konferenc, delavnic in drugega) ter znanstvenimi objavami doma in v tujini utrjeval svojo prestižno vlogo največje in znanstveno najproduktivnejše tovrstne ustanove na Slovenskem. Mesto predsednika Sveta ZIFF je prevzel Rudi Rizman, za namestnika je bil imenovan Andrej Ule, komisijo za tisk je najprej prevzel Dušan Nečak, nato pa Miha Kovač. Vrhunske dosežke na tem področju nenazadnje dokazujejo tudi kvantitativni podatki: število programskih skupin se je v obravnavanem obdobju povečevalo in na koncu jih je bilo 19, podoben trend je veljal tudi za temeljne, aplikativne in podoktorske in druge raziskave, ki je v zadnjem obdobju dosegel številko 54. K temu je treba prišteti še številne druge projekte: raziskovalne, ki so jih oziroma jih financirajo zunanji naročniki; projekte, ki so nastajali na podlagi dvostranskih pogodb (samo leta 2007 je bilo 12 takih projektov in so vključevali različne države, kot so Kitajska, Hrvaška, Avstrija, Bavarska, Makedonija, Poljska, Japonska in druge); projekti, vezani na program Evropske unije v sklopu okvirnega programa (leta 2006 so bili trije takšni projekti), in drugi projekti EU, leta 2006 jih je bilo 19, medtem ko se je naslednje leto njihovo število povečalo na 20. V obravnavanem obdobju je mogoče spremljati naraščajočo krivuljo na področju mednarodnega sodelovanja, v katerega so bili vpeti (so)delavci filozofske fakultete. To najbolje kažejo naslednji podatki: samo v okviru programa Socrates – Erasmus je imela konec leta 2006 in 2007 filozofska fakulteta sklenjenih 217 dvostranskih pogodb za aktivnosti na področju mobilnosti profesorjev in študentov. V študijskem letu 2007/2008 je bilo tako v mobilnost vključenih 20 profesorjev in 220 študentov. Povečana mednarodna mobilnost študentov v zadnjem času je vsekakor spodbuden premik, ki ga lahko deloma pripišemo tudi uvedbi informativnega dne, za katerega se je inštitut odločil leta 2006, ko je to postala redna praksa. Omeniti je treba vsaj še dve obliki mednarodne študijske izmenjave profesorjev in študentov: prva poteka v okviru CEEPUS, ki jo je, na primer, samo v študijskem letu 2006/2007 uporabilo devet profesorjev in 13 študentov, in mednarodno sodelovanje tako imenovanih recipročnih študentov, ko je v letih 2006–2007 na filozofski fakulteti gostovalo 15 oziroma 19 študentov. Poleg tega je treba dodati še študente Freemover, ki smo jih v istem obdobju našli 12. Znanstveni inštitut je poleg tega opravljal aktivnosti v zvezi s programom znanstvenoraziskovalnega dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev (IRD), ki je leta 2007 presegal število 180. Z vidika kadrovskega

pomlajevanja pedagoške in raziskovalne sfere ni bilo nič manj pomembno delovanje inštituta pri vodenju pogosto zapletenih in tudi precej kompleksnih postopkov za razpis mentorjev in mladih raziskovalcev (MR) na področjih družboslovja in humanistike. Prav tako je impozantna znanstvena produkcija, kot se razkriva v seriji *Razprave FF*, pri kateri je v tem času izšlo več kot 50 novih naslovov. Zanj je mogoče trditi, da je edinstvena v slovenskem in širšem mednarodnem prostoru glede na njen interdisciplinarni koncept in tudi fokusiranje na najbolj relevantne humanistične in družboslovne teme. ZIFF je prav tako omogočal tudi druge že dlje časa uveljavljene oblike pomoči raziskovalcem pri objavljanju ali prevajanju njihovih del pri drugim založniških ustanovah doma in v tujini. Vodstvo inštituta in posamezni raziskovalci so se kontinuirano vključevali v javne razprave o strateških smereh, ciljnih raziskovalne politike na Slovenskem ter ustreznem zagotavljanju materialnih pogojev na tem področju. Posebno odmevni so bili glede tega tisti prispevki sodelavcev inštituta, ki so opozarjali na bodisi nepremišljene bodisi neprimerne evalvacijske postopke pri ocenjevanju raziskovalnih izsedkov oziroma v zvezi z odobravanjem ali zavračanjem konkretnih raziskovalnih programov in projektov. Večina resnih opozoril je bila namenjena nesprejemljivim kvantitativnim (citatologija) merilom, ki so jih nekaj časa precej rigidno uporabljali naši financerji (resorno ministrstvo in predvsem Agencija za raziskovalno dejavnost RS). Taka opozorila pogosto niso bila upoštevana in se jih je zavračalo, češ da so takšne prakse ocenjevanja »uvožene« iz zahodnoevropskih raziskovalnih okolij. Lahko nam je v uteho, da prav ta opuščajo takšno prakso in da se vračajo k preizkušenemu sistemu ocenjevanja, ki ga poznamo kot »peer-review«. Znanstveni inštitut FF se je skladno z oblikovanjem Pravil FF leta 2003 preimenoval v Znanstvenoraziskovalni inštitut FF. Obsežno dejavnost inštituta opravlja za to dobro usposobljen delovno motivirani tim, ki ga vodi strokovna tajnica Jadranka Šumi in ga sestavljajo: samostojna finančna referentka (od leta 2007 samostojna strokovna sodelavka) Darinko Bartol, pisarniška referentka (od leta 2007 knjigovodja) Marinka Šuštar in samostojna strokovna delavka Anja Golec v Mednarodni pisarni. Zaradi močno razširjenih dejavnosti inštituta in s tem povezanih predvsem svetovalnih in tudi administrativnih obveznosti se je seznam delavk na inštitutu od leta 2005 povečal še za naslednje samostojne strokovne delavke: Darja Sunesko za vodenje nacionalnih raziskovalnih projektov, ki jo je leta 2007 najprej nadomeščala, pozneje, avgusta 2007 pa nasledila Martina Tekavec, dodali so ji še mednarodne raziskovalne projekte; od leta 2007 je po pogodbi sodelovala na znanstvenem inštitutu tudi Barbara Dolenc, ki se je marca 2008 redno zaposlila za določen čas za strokovno tehnično vodenje projektov in informacijsko podporo. Septembr 2008 se je v mednarodni pisarni zaposlila samostojna strokovna delavka Slobodanka Camilti za mednarodno sodelovanje na izobraževalnem področju. Oktobra 2008 je vlogo predsednika ZIFF prevzel izr. prof. dr. Rajko Muršič, za namestnika predsednika pa je bil imenovan red. prof. dr. Tomo Virk.

— Dušan Nečak, Rudi Rizman, redakcija besedil Jadranka Šumi

**Darinka Bartol, viš. soc. delavka,
računovodja (Maribor, 1959)**

Po končani gimnaziji je na višji šoli za socialno delo v Ljubljani diplomirala leta 1982. Po prvi zaposlitvi na Sekretariatu izvršnega sveta SRS je bila od leta 1987 zaposlena v Znanstvenoraziskovalnem inštitut filozofske fakultete, najprej kot finančna referentka, nato kot samostojna strokovna delavka.

Do leta 2002 je opravljala dela in naloge finančnega referenta za nacionalni raziskovalni program, od leta 2005 pa opravlja tudi dela in naloge s področja financ za projekte okvirnih programov EU in drugih mednarodnih shem.

Dodatno izobraževanje je potekalo v sklopu programa specializacije za računovodjo, na tečajih, seminarjih in delavnicah doma in v tujini, s poudarkom na vodenju financ v okvirnih programih EU.

Med njena poglobljena dela spadajo finančni načrti, poročila in svetovanje za nacionalne in mednarodne projekte ter druge oblike raziskovalnega dela.

Mag. Slobodanka Camilti (Reka, Hrvaška, 1971)

Po končani srednji ekonomski šoli je nadaljevala študij na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani in Visoki poslovni šoli – Gea College v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 2004. Leta 2008 je uspešno končala magistrski študij na Fakulteti za management v Kopru (specializacija strateškega in projektnege managementa). Po 15 letih dela na področju strateških in razvojnih

projektov v slovenskem gospodarstvu je od leta 2008 zaposlena v Mednarodni pisarni filozofske fakultete v Ljubljani. Med redne delovne naloge spada svetovanje pri prijavih na razpise izobraževalnih mednarodnih projektov, sodeluje pri pripravi predlogov in načrtovanju pridobivanja sredstev iz mednarodnih virov ter skrbi za spletno strani Mednarodne pisarne.

Dodatno se usposablja na mednarodnih seminarjih in srečanjih. S projektnim menedžmentom se znanstveno, raziskovalno in strokovno aktivno ukvarja zadnjih osem let. Je članica Združenja za projektni management in avtorica številnih strokovnih člankov v reviji združenja, Projektna mreža. Predava na Visoki poslovni šoli – Gea College v Ljubljani.

**Barbara Dolenc, prof. geografije in
sociologije (Ljubljana, 1979)**

Na filozofski fakulteti je leta 2007 končala dvopredmetni študij geografije in sociologije. Svoje izobraževanje nadaljuje na višješolskem študiju informatike, smer programske aplikacije in podatkovne baze.

Leta 2007 je začela sodelovati z Znanstvenoraziskovalnim inštitutom pri razvoju spletne aplikacije za finančno vodenje projektov, od leta 2008 je na Inštitutu zaposlena na delovnem mestu samostojne strokovne delavke. Svetuje in pomaga pri prijavih ter vodi postopek prijave na razpis za znanstvene monografije, sestanke in vabljen predavanja, vodi sredstva IRD ter je skrbnica za uvajanje in izpopolnjevanje uporabnikov spletnega orodja EFAMT. Je tudi sourednica internih spletnih strani.

Anja Golec, prof. umetnostne zgodovine in dipl. sociologinja kulture (Ljubljana, 1973)

Leta 1999 je končala študij umetnostne zgodovine in sociologije kulture na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Od leta 2000 je zaposlena kot samostojna strokovna delavka v Mednarodni pisarni. Njene poglobitve naloge so urejanje mednarodnih izmenjav za prihajajoče in odhajajoče študente in profesorje, izpeljava razpisov s področja mobilnosti, svetovanje glede študija v tujini, vodenje postopkov za priznavanje in vrednotenje izobrazbe, pridobljene v tujini, ter skrb za spletno strani Mednarodne pisarne za področje mobilnosti. Opravljen ima izpit iz Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP). Skladno s potrebami za opravljanje del in nalog se je dodatno usposabljala doma in v tujini. Leta 2006 je prejela priznanje za predano delo s študenti v sklopu akcije Erasmus, ki ji ga je podelila nacionalna agencija Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja na podlagi opravljene ankete med študenti. Leta 2008 je Univerza v Ljubljani filozofski fakulteti podelila priznanje za izjemne dosežke na področju mednarodnega sodelovanja in izmenjave študentov in učiteljev.

Jadranka Šumi, prof. umetnostne zgodovine in univ. dipl. etnologinja (Ljubljana, 1949)

Diplomirala je na filozofski fakulteti v Ljubljani iz umetnostne zgodovine in etnologije leta 1976. Dve leti je bila sodelovka za likovno področje pri ŠKUC in nato še dve leti zaposlena kot strokovna sodelavka za likovno dejavnost pri ZKOS. Od leta 1980 opravlja dela in naloge strokovne tajnice Znanstvenega

(Znanstvenoraziskovalnega) inštituta Filozofske fakultete.

Leta 2000 je prevzela dela in naloge pomočnice tajnice fakultete za področje znanstvenoraziskovalnega dela, mednarodnega sodelovanja in stika z javnostjo.

V strokovno službo ZIFF so od leta 2000 vključene tudi delavke v Mednarodni pisarni. Potreba po opravljanju novih nalog na področju nacionalnega raziskovalnega programa in mednarodnih projektov je zahtevala oblikovanje novih delovnih mest, ki skupaj tvorijo jedro sedmih samostojnih strokovnih delavk na ZIFF.

V letih 1983–2002 je bila organizatorica vsakoletnih fakultetnih razstav Publikacij in predstavitev znanstvenoraziskovalnega dela filozofske fakultete. Leta 1986 je prevzela tehnično uredništvo zbirke Razprave FF in postala leta 1995 tudi urednica publikacij ZIFF. Bila je urednica fakultetnega Zbornika 1919–1999.

Je pobudnica, soustvarjalka in realizatorica številnih fakultetnih akcij in programov in skrbnica izvedbe celotne podobe fakultete.

Od leta 1985 se ukvarja z likovno kritiko, je organizatorica številnih likovnih razstav in sodelavka raziskovalnih projektov ter pobudnica in sooblikovalka številnih publikacij in predstavitev s področja likovne umetnosti. Deset let (1985–1994) je vodila galerijo Lerota in pripravljala predstavitvena besedila. V letih 1983–1995 je bila tajnica Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva.

Leta 1996 je za svoje delo na ZIFF prejela priznanje filozofske fakultete.

Marija Šuštar, ekonomski tehnik (Ljubljana, 1957)

Po končani srednji šoli se je leta 1974 zaposlila v Industrijskem biroju in nato v Avtomontaži v Ljubljani. Od leta 1988 je zaposlena na filozofski fakulteti. Najprej v računovodstvu kot finančna referentka – likvidator, od leta 1996 pa na Znanstvenoraziskovalnem inštitutu kot pisarniška referentka in zdaj kot delavka obdelave finančno-administrativnih dokumentov ZIFF.

Izpopolnjevala se je na raznih računalniških tečajih in seminarjih za blagajniško poslovanje in izpopolnjevanja tajnic.

Kot vodja enostavnejšega področja dela vodi nadzor nad učinkovito porabo sredstev, obdeluje finančno-administrativne dokumente Znanstvenoraziskovalnega inštituta in usklajuje dokumentacijo med službami na področju računovodstva.

Martina Tekavec, prof. geografije in univ. dipl. sociologinja kulture (Postojna, 1977)

Po končani SŠ je nadaljevala študij na dvopredmetnem univerzitetnem programu geografija in sociologija kulture. Študij je končala na filozofski fakulteti v Ljubljani z zagovorom diplome na Oddelku za sociologijo leta 2004 in zagovorom diplome na Oddelku za geografijo leta 2005. Leta 2006 je na Oddelku za sociologijo opravila program pridobivanja izkušenj na delovnem mestu, ki ga je izpeljal zavoda za zaposlovanje. Leta 2007 se je zaposlila na mestu samostojne strokovne delavke na Znanstvenoraziskovalnem inštitutu FF. V okvir rednih delovnih nalog spadajo svetovanje o možnostih prijave projektov

na nacionalne in mednarodne razpise, fundacije, sklade, ter pomoč pri prijavih raziskovalnih projektov in programov, skrb za pravočasno oddajo poročil in uredništvo spletne strani Znanstvenoraziskovalnega inštituta ter druge naloge. Skladno z delovnimi nalogami je prisostvovala na informativnih dneh, delavnicah in seminarjih doma in v tujini ter opravila dodatno usposabljanje prek programa Staff mobility. Leta 2009 jo je MVZT imenoval za ekspertinjo programskega odbora Mednarodno sodelovanje 7. okvirnega programa.